

นิทานสุภาษิตจีน (62) 成语故事 (六十二)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้เงิน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 缘木求鱼/缘木求魚 (yuán mù qiú yú/เยหวียน มู่ ฉิว ยหวิ) โดย 缘木 yuán mù เยหวียน มู่ แปลว่าปีนต้นไม้ 求鱼 qiú yú ฉิว ยหวิ แปลว่าจับปลา เมื่อนำมารวมกันเป็นภาษิตก็จะแปลว่าปีนขึ้นบนต้นไม้เพื่อไปจับปลา ภาษิตนี้ใช้เสียดสีประชดประชันคนที่มีความอยาก แต่ไม่มีแผนการ ไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจน หรือทำในสิ่งที่ตนเองอยากแต่ทิศทางทำอยู่ไม่ติดกัน เช่น ปลายอมตอมแหวกว่ายอยู่ในน้ำ การที่เราอยากกินปลา แล้วปีนขึ้นไปจับปลาบนต้นไม้ นั่นก็จะเสียแรงเปล่า

ในยุคที่ประเทศจีนแตกแยกเป็นก๊กเป็นเหล่าทำศึกสงครามแย่งชิงดินแดนและความเป็นใหญ่กันวุ่นวาย มีแคว้นหนึ่งชื่อแคว้นฉี หรือฉีกั๋ว 齐国/齊國 Qí Guó เจ้าผู้ครองแคว้นฉีได้แต่ตีหัวเสาครกไล่คนไปวันๆ ทั้งที่รอบตัวมีเหล่าขุนนาง นางสนมหอมล้อมมากมาย แต่เจ้าแคว้นฉีกลับไม่รู้สึกรู้สีกมีความสุขเอาเสียเลย วันหนึ่งเมิ่งจื่อ 孟子 Mèng Zǐ ยอดนักคิดแห่งยุคถามเจ้าแคว้นฉีว่า เหตุใดท่านจึงดูทุกข์ขี้ยังนัก เจ้าแคว้นไม่ตอบ เมิ่งจื่อจึงถามต่อว่า อาหารการกินไม่ดี หรือนางสนมไม่สวย หรือเหล่าขุนนางคนใดทำให้ท่านไม่พอใจ เจ้าแคว้นส่ายหน้าไม่ตอบ เมิ่งจื่อจึงถามต่อว่า หรือว่ามีข้าศึกจากแคว้นใดจะยกมาตีแคว้นเรา หรือว่ามีคนลอบคิดร้ายต่อท่าน เจ้าแคว้นตอบว่าทุกอย่างที่ท่านเดามาแล้ว ไม่ใช่ทั้งสิ้น เมิ่งจื่อจึงบอกว่า ข้ารู้แล้วแหละว่าท่านทุกข์อันใด พร้อมพูดต่อว่าที่เจ้าแคว้นฉีทุกข์นั้นเพราะอยากใช้กำลังไปขยายดินแดนอยากรวมแผ่นดินที่แตกแยกไปให้กลับคืนมา

(ที่มาภาพ <http://image.baidu.com/search>)

โดยตัวท่านเป็นผู้นำสูงสุดแต่เพียงผู้เดียว เจ้าแคว้นที่นิ่งฟังแบบเซ็งๆ อยู่ในที่แรก รีบลุกขึ้นนั่งแล้วถามเมิ่งจื่อว่า ท่านรู้ได้อย่างไรว่าเราต้องการเช่นนั้น เมิ่งจื่อไม่ตอบ แต่พูดว่า แล้วที่ท่านทุกข์ก็เพราะเหล่าขุนนางไม่เห็นด้วยที่ท่านจะยกกำลังไปรบเอาดินแดนของแคว้นอื่น เมิ่งจื่อพูดต่อ นอกจากท่านจะทำการไม่สำเร็จแล้ว มันกลับจะเป็นอันตรายกับแคว้นของท่านได้ ข้าพเจ้าคิดว่าที่ท่านทำอยู่นี้ก็เหมือนดังคนอยากได้ปลาแล้ว กลับไปปีนต้นไม้ ซึ่งมันไม่มีประโยชน์อันใดเลย ข้าขอเสนอแนะให้ท่านบริหารจัดการบ้านเมืองของตนเองให้ดี ท่านต้องปกครองบ้านเมืองอย่างมีศัพทราชาธรรม ทำให้บ้านเมืองร่มเย็นและมีความเจริญในทุกด้าน เช่นนี้แล้ว พวกเหล่านั้นปกครอง นักการทหาร นักรบที่เก่งๆ ก็จะนึกถึงท่าน ก็จะมาอยู่กับท่าน เหล่าพ่อค้าวานิชทั้งหลายก็จะมาอยู่ในเมืองของท่าน ชาวเกษตรกรก็จะมาทำการเกษตรที่แผ่นดินของท่าน ประชาชนทั้งหลายจากทั่วสารทิศก็จะมาพึ่งร่มโพธิ์ของท่าน เช่นนี้แล้ว ใคร บ้านเมืองก็จะยิ่งใหญ่ แข็งแกร่ง ได้เมืองอื่นๆ มาโดยไม่ต้องเสียแรง เหตุเพราะมนุษย์ทุกคนทุกคนชั้นต่างล้วนต้องการอยู่เย็นเป็นสุขนั่นเอง

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้
成语比喻：只有勇气，而方向或办法不对，就不可能达到目的。

成語比喻：只有勇氣，而方向或辦法不對，就不可能達到目的。

Chéngyǔ bǐyù: zhǐ yǒu yǒngqì, ér fāngxiàng huò bànfǎ bú duì, jiù bù kěnéng dá dào mùdì.

เฉิงยหวิ บี้ยวี่ : จื่อ โหย่ว หย่งซี , เออร์ ฟางเซียง ฮั่ว บั้นฝ่า ปู ตูย, จิว ปู เซอเหมิง ต่าเต้า มู่ตี.

สุภาษิตเปรียบว่า มีแต่ความกล้าหาญแต่ทิศทางหรือวิธีการที่ไม่ถูกต้อง ก็ไม่อาจไปสู่เป้าหมายได้

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น
你平时不用功学习而想取得好成绩，考试就想作弊，就像缘木求鱼，是不可能学习好的。

你平時不用功學習而想取得好成績，考試就想作

弊，就像緣木求魚，是不可能學習好的。

Nǐ píngshí bú yònggōng
xuéxí ér xiǎng qǔ dé hǎo
chéngjì, kǎoshì jiù xiǎng
zuòbì, jiù xiàng yuán mù
qiú yú, shì bù kěnéng xuéxí
hǎo de。

นี่ ผิงฉือ ปู่ ย่างง เสวสี เออร์ เสียง
ฉวี เตอ ห่าว เฉ็งจี, เซาฉือ จิว เสียง จิวบี, จิว
เซียง เยหวิยน มู่ ฉิว ยหวิ, ฉือ ปู่ เซอเหิง
เสวสี ห่าว เตอะ.

ในช่วงปกติ คุณไม่ตั้งใจรำเรียนแต่กลับ
อยากได้คะแนนดีๆ คิดแต่จะทุจริตในการ
สอบ เหมือนดังอยากได้ปลาแต่กลับไปปีน
ต้นไม้ ไม่มีทางที่จะเรียนดีได้

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง